

Työ- ja elinkeinoministeriölle 10.6.2022

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi (VN/31974/2021)

Monika-Naiset liitto kiittää mahdollisuudesta kommentoida hallituksen esitystä eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi. Lausumme keskeisimmät huomiot lakiluonnoksesta oman toimialueemme näkökulmasta.

Muilta osin liitto yhtyy Etnisten Suhteiden Neuvottelukunnan ETNO:n lausuntoon.

Lakiesityksen selitysosiossa on otettu hyvin huomioon Monika-Naiset liiton jo aiemmin nostamia teemoja koskien maahan muuttaneiden naisten kotoutumista. Olemme kantaneet erityistä huolta siitä, miten lainsäädännön keinoin voidaan turvata erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien naisten hyvä kotoutuminen Suomeen.

Konkreettiset toimenpiteet sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi on jätetty tulevaan toimeenpanosuunnitelman ja alueilla laadittavien kotoutumisohjelmien varaan. Huolestumme on, sitoudutaanko uuden lain toimeenpanoon riittävästi myös yli hallituskausien. Toinen huolestumme liittyy soteuudistuksen myötä muuttuneisiin rakenteisiin, kun vastuu työllistymis- ja kotoutumispalveluista on siirtymässä kunnille. Miten uudistuksessa varmistetaan, että yhdenvertainen kotoutuminen toteutuu riippumatta kuntapaikasta? Miten varmistetaan, että kunnissa on riittävästi henkilöstöresursseja ja kotoutumisen palvelut ovat saavutettavia kaikille?

Lisäksi on panostettava henkilöstön osaamisen varmistamiseen. Nykytilanteessa kotoutujan yksilölliset haavoittuvuustekijät (mm. sukupuolen vaikutus, väkivalta ja muut traumaattiset kokemukset, hoivavastuun jakautuminen, rajoittavat normit yhteisöjen sisällä) jäävät usein tunnistamatta.

Tarvitaan yli hallituskausien ulottuvaa poliittista sitoutumista, sekä nykyistä paremmin toimivaa poikkihallinnollista yhteistyötä, jossa kuntien resurssit ja osaaminen on varmistettu, ja myös järjestöjen erityisosaaminen on tunnistettu ja otettu osaksi kokonaispalvelujen tarjontaa.

Liitto näkee ongelmallisena, että valtionkorvaukset ihmiskauppauhrien palveluista on kirjattu kotoutumislakiin. Ihmiskauppa ilmiönä ei koske ainoastaan maahan muuttaneita. Monika-Naiset liiton mielestä ihmiskaupan uhrien auttamisesta, asumisesta ja valtionkorvauksista on säädettävä erillinen laki, kuten nykyisessä hallitusohjelmassa on kirjattu. Lakiehdotuksen mukaan jatkossa korvauksia maksetaan kunnille ainoastaan niistä uhreista, jotka ovat ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmässä. Se asettaa ihmiskaupan uhrit eriarvoiseen asemaan. Monelle kynnyks hakeutua auttamisjärjestelmään voi olla hyvin korkea eikä auttamisjärjestelmään hakeutuminen välttämättä vastaa uhrin avun tarpeita tai anna lisätukea tilanteeseen.

Lopuksi liitto korostaa, että vastuuviranomaiset on veloitettava tekemään sukupuolivaikutusten arviointi sekä kotoutumislain toimeenpanosuunnitelmasta ja alueilla laadittavista kotoutumissuunnitelmista.

Lisätiedot:

Toiminnanjohtaja Jenni Tuominen, jenni.tuominen@monikanaiset.fi, 045-6759 276, Kriisikeskus Monikan johtaja Natalie Gerbert natalie.gerbert@monikanaiset.fi, 045-6759 647